

Delibić Dr. Ante Liberman

Pojedini broj stoji Din - 50

Poštarina plaćena u govo

KATOLIK

God. II

ŠIBENIK, 1. ožujka 1931.

Broj 9.

Neprijatelj protiv katoličkoga odgoja mladeži

(Iz korizmene poslanice krčkoga biskupa dra J. Srebrnića)

Prastari je običaj, da naši biskupi prilikom korizme uprave na svoje vjernike poslanicu, u kojoj im govore kao duhovni vode o najvažnijim pitanjima vjerskoga života. I ove godine napisali su svi hrvatski biskupi korizmena pastirska pisma, u kojima rješavaju najsavremenija pitanja sadanjega vremena. Tako krčki biskup preuzv. g. dr. Josip Srebrnić u svojoj ovogodišnjoj korizmenoj poslanici -- prilikom 1500.godišnjice Eleškog općeg crkvenog sabora, na kome se g. 431. svečano proglasilo, da je Prebl. Djevica Marija prava i istinska Bogorodica -- razvija svu nauku o Bl. Djevici Mariji, napose u vezi s modernim odgojem u t. zv. Tyršovom duhu. Taj dio prenosimo u cijelosti:

„U posljednje doba počeo se narivavati neprijatelj Presvete Bogorodice u novom podmuklom obliku. Hvali i preporuča, širi i uvada takozvani Tyršov duh, Tyršovu ideologiju, Tyršov način mišljenja o svijetu, o čovjeku, o naciji, o državi. Ja sam stvar proučio i mogu Vam kazati, koliko slijedi: *)

Tyršov je duh duh naturalizma i materijalizma. Tyrš je uzimao svoje ideje najprije od njemačkog fitozofa Schopenhauera, zavolio je kasnije tjelesnu kulturu poganskih Grka, učio se također od muhamedanaca te prešao u materijalističko shvaćanje ljudskog društva i svijeta uopće prema razvojnoj teoriji Darwina. Njegova ideologija ne pozna Boga niti neumrle duše. Duša su i tijelo njemu pojave iste stvari; religioznost je njemu rad za narod,

*) Za sve gornje izvode o Tyršovoj ideologiji ima prepuno autentičnih podataka u spisima: L. Jandrásek: Dr. Miroslav Tyrš, 2. vydání. Brno 1924. — Dr. Josef Tvrđy: Tyršova filosofie; Tyršov Sbornik VIII. V Praze 1924. — Isti: Jest filosofie Tyršova pozitivismem?; Tyršov Sbornik I. V Praze 1920. — Venceslav Havliček: Vliv Darwinovy nauky na Tyrše; Tyršov Sbornik VII. V Praze 1923. — Podaci važe to više, što su pisani i utvrđeni od Tyršovih govućih štovatelja i pristaša.

obavljan u duhu vječnih zakona prirode, u duhu stalnog napretka i razvitka. Čovječanstvo te s njime i pojedini narodi su njemu samo dijelovi prirode; neisprosivi zakoni, koji vladaju u prirodi, vladaju i nad čovječanstvom i narodima te ih nijedna molitva ne može izmijeniti. Život mu je neprestano gibanje i borba, gdje pobjeđuje onaj, koji je spremniji za borbu. Stoga treba njegovati tjelesnu kulturu; tjelesno jaki pojedinci sačinjavat će i jakost naroda. Grčka mu je kultura putokaz u odgoju mladeži. Propovijeda slobodu, bratstvo i jednakost u smislu naturalističkog humaniteta. Ruga se kršćanskoj caritas. Hoće, da se odgaja um, volja i čuvstvo u čovjeku za ljubav prema narodu i državi, za slobodu i stegu, za narodnu odbranu, za prosvjetu i moral, ali dakako sve u svijetlu isključivo ovozemne kulture te dosljedno bez Boga, bez Krista, bez Crkve, bez molitve — pa i bez Presvete Bogorodice, jer njemu je ideal grčki čovjek; „boljeg većeg čovjeka nije proizvelo nijedno kasnije doba“ — ovako se sam izjavio. Tyrš je među Česima otac opsežnih omladinskih odgojnih organizacija; u smislu svoje ideologije izlučio je iz njihova odgojnog rada svaki upliv religioznih, naročito katoličkih momenata, te je neprestano djelovao, da budu u vjerskom obziru ateističke.

Ovo je Tyršova ideologija. Nitko je od dobrih katolika ne može prihvatiti, jer je ona jednostavno negacija ne samo čitavog katolicizma, nego uopće vjere u Boga.

Neiskrenost je neupućenost ili zavaravanje, ako se tvrdi, da njezine etične ideje nijesu i ne mogu biti suprotne vjerskim etičnim načelima.

Kako to, kad Tyršova ideologija uopće ne pozna etike s odnosima prema Bogu: kad vjerska etična načela

negira te u svome području ne dozvoljava ma ni najmanji pokušaj odgoja u smjeru katoličke etične nauke? Nacionalni odgoj u smislu Tyršove ideologije nije ništa drugo nego konkretna primjena Darwinove razvojne teorije na čovjeka pojedinca i na naciju. Tko od katolika, te od ljudi uopće, koji vjeruju u Boga, može to prihvatiti?

Nema veće suprotnosti protiv katoličkog odgoja od te ideologije! Prava je također negacija katoličkog stanovišta, kad se tvrdi, da mogu svećenici na svome području doduše slobodno mladež odgajati u vjerskom duhu, dok je stvar lajičkih elemenata, da sami na području Tyršove ideologije istu mladež odgajaju u Tyršovom duhu. Jer svaki odgoj mora da bude jedinstven i složan, inače će nastati ono isto, kao kad miješate plemenito vino sa pokvarenim. Nemoguće je duše usmjeriti k Bogu, ako ih istovremeno Tyršov duh tjera dalje od Boga. **A radi se o najozbiljnijoj stvari na svijetu, o sudbini duša, koje su neumrle i stvorene za vječnost!** Apsolutno je dakle za nas isključeno mirno dopuštati odgoj u smislu Tyršova duha, kao što je uopće suprotno katoličkoj nauci, da je ma bilo koji odgoj isključiva stvar lajičkih elemenata, dotično državne vlasti.

Roditelji neka znadu, da odgoj njihove djece u snazi Tyršove ideologije vodi neizbježno u vjerski nehaj i konsekvantno prije ili kasnije u vjerski nihilizam, u otpad od Kristove Crkve, u otpad od Boga. Ta ideologija najveća je pogibao za našu djecu i mladež, jer ide za tim, da pomalo iščupa iz njihovih duša sve, što spominje na Boga i Isusovu Crkvu. Ta se ideologija danas preporuča i širi i mnogi zbog svog položaja niti ne mogu, da je mimoilaze, premda je iz dna duše mrze i osuđuju. Ali mi hoćemo da se protiv nje borimo, da se borimo za slobodu savjesti i roditeljskih prava

pod vodstvom nebeske Bogorodice! Ne stoji Ona na strani Tyršove ideologije! Silna, jaka žena iz raja, Presveta Bogorodica Marija, ona je uz nas. Mi nećemo Tyrša, mi hoćemo u odgoju djece i mladeži Bogorodicu Mariju!

Ovako otvoreni nastup preuzv. biskupa Srebrnića u duhu Mahničevih svijetlih tradicija bez sumnje će izazvati sveopću pozornost, jer se tiče pitanja, koje i te kako leži na srcu svakom svjesnom katoliku. Nama je osobito drago, što je preuzv. Srebrnić tako jasno iznio katoličko stanovište u ovom tako savremenom i važnom pitanju ne samo za njegove vjernike, već i za sve nas katolike, koji odlučno zajedno s njim „hoćemo u odgoju djece i mladeži Bogorodicu Mariju“.

Dragocjeno priznanje

Svjetska se štampa općenito priznanjem izrazila o znamenitim izjavama sv. Oca Pape, o njegovu pismu o uzgoju mladeži, božićnjem govoru pred kardinalima, te o najnovijem pismu o kršćanskoj ženidbi. Gdje gdje se oglašio koji strančarski list, koji se ne slaže sa strogim načelima katoličkoga nauka. Ipak možemo reći, da je priznanje bilo općenito sa strane katolika i nekatolika.

Nas osobito veseli priznanje beograd. „Politike“, koja donosi uvodni članak o papinskom pismu glede ženidbe. Iz toga pisanja donosimo ovdje tek male ulomke u potvrdu gornjega naslova.

Govoreći o božićnjem govoru i pismu o ženidbi „Politika“ opaža:

„Iako su upućene pripadnicima rimokatoličke vjeroispovijesti, ipak su

obe privukle opću pažnju značajem i univerzalnošću predmeta... Njihov zajednički cilj se odmah jasno odaje njihovim doista čovječanskim i društvenim karakterom, koji zaslužuje ocjenu i priznanje ne samo ljudi, koji pripadaju drugim vjeroispovjestima, nego i svih onih, koji, iako ne ispovijedaju nikakvo pozitivno vjersko uvjerenje, ipak vode brigu o moralnosti i općem interesu...

Bez obzira na osporavanje, koje dogmatička strana toga dokumenta (o ženidbi) može izazvati kod drugih crkava, njegov je moralni i opći značaj toliko velik, da se mora priznati, da je Papa odlično izabrao trenutak za podizanje svoga glasa u obranu zakonite bračne veze protiv raznih napada i zabluda, kojima je ona izložena.

Enciklika „*Casti connubii*“ (pismo o ženidbi) je naišla na ogroman odjek. Ona je to i zaslužila. Stavljajući svoj autoritet u službu braka Papa je uzeo u svoje ruke obranu jedne ustanove, koja interesuje ne samo sreću i moral pojedinaca, nego i budućnost naroda i civilizacije.

Pravoslavna crkva, koja je u vjerskoj tajni braka uvijek gledala najvišu društvenu svetinju, može samo da pozdravi s poštovanjem i priznanjem uzvišene napore vrhovnoga poglavara velike katoličke crkve.“

Rekli smo, da nas ovo priznanje veseli, a to zato, jer dolazi od uglednoga lista pravoslavne vjere. Kod nas nažalost imade tako niskih stvorova, da ne samo ne govore ni ne pišu s poštovanjem i priznanjem o Papi, nego napadaju Papu upravo luterskim bijesom. Bog im oprostio!

Efez

Na obali rijeke Kajstro nalazio se stari i glasoviti grad Efez. Pogani su se divili efeškom hramu božice Dijane, koji je bio po veličini jedna od najznamenitijih umjetnina svijeta. Herodot ga zapali iste noći, kada se rodio Aleksandar Veliki (21. VII 356. pr. Kr.). Nanovo sagrađen bi opljačkan od okrutnoga cara Nerona. Zatim ga Sciti zapale god. 260. p. Kr. Tu je domovina pjesnika Kalina i Hiponate, filozofa Heraklita i slikara Apela i Parazija.

Tu je i sv. Pavao organizirao skupinu kršćana, te im adresirao jednu poslanicu. Ljubimac Isusov, apostol

sv. Ivan, dugo je boravio u Efezu te veoma star umre u tom gradu god. 100. p. Kr. Njega naslijedi na biskupskoj stolici sv. Timotej, učenik sv. Pavla.

Efez je pak ostao na glasu u kršćanskom svijetu, jer se tu god. 431. održao treći sveopći crkveni sabor, u kojemu je 200 biskupa osudilo nauku Nestorija, koji je učio, da je Bl. Dj. Marija rodila samo čovjeka, u kojemu je bilo božanstvo. U tom saboru Nestorij bude osuđen kao krivovjerac, te su u velikoj crkvi Marije Bogorodice 22. juna g. 431. sveti oci svečano proglasili kao istinu vjere božansko materinstvo Marije.

Nestorij nešto kasnije umre. Stiže

Vele časnom Gospodinu Don N. N.

Vi se zgražate, kako li „čudno“ vrug podvuče uže u našoj šibenskoj okolini preko onih... i što li oni preko svojih agenata ne govore, kako li po vražju izvrću našu sv. vjeru! Zato se u svom pismu čudite onome, što ste na svoje uši čuli, gdje se govori protiv Pape i nas svećenika, te se pitate: Na što će ovo dovesti?

Vele časni, od početka svijeta „neprijatelj čovjek“ sije svoje sjeme — kukolj u njeni Gospodnji, a povijest Crkve katoličke u svakom vijeku pripovijeda o kojoj herezi. Crkva je ostala, a neprijatelji su propali. Tako će biti i sada. Gnijilo otpada i propasti će, zdravo se potrese i — učvrsti. Uzdamo se u Boga, molimo i utvrđujemo vjernike u strahu Božjemu, u opsluživanju Božjih zapovijedi, u čudoredu i poštenju. „I vrata paklena ne će je nadvladati!“

Što pak pišete, da oštrije istupamo u „Katoliku“ protiv protivnika, na to Vam s poštovanjem odgovaramo, da ne možemo ni ne ćemo. Zašto ne možemo, lako ćete sami razumjeti, a zašto ne ćemo, odgovorili smo već i drugima u br. 2. ove godine pod naslovom „Odgovor prijateljima mjesto protivnicima“. Ne isplati se i značilo bi, što se ono kaže, tući vodu u mortaru.

Kako ćete Vi govoriti s protivnikom, koji trubi, da čuva nauku, primljenu od Jedinoga svog učitelja, a ruši nauku toga učitelja glede sv. ženidbe. Ta Isus je rekao: „Što je Bog

ga strašna kazna: jezik mu crvi izjede radi njegovih bogumrskih psovki protiv svete Bogorodice. Providnost pošalje protiv pisanja Nestorijeva sv. Ćirila Aleksandrijskoga, koji je učeno i slavnodobitno pobijao razna krivovjersva Nestorijeva.

Danas je Efez malo seoce, koje Turci zovu *Aja Suluk* te je sijelo pravoslavnoga biskupa, koji ovisi od grčkoga patrijarha u Carigradu.

Po želji sv. Oca Pape kršćanski će svijet na osobiti način proslaviti hiljadetstogodišnjicu crkvenoga sabora u Efezu. Naši hrvatski primorci na Veliku Gospu proslaviće tu uspomenu na eubarističnom kongresu u Trsatu.

združio, neka čovjek ne razdružuje!“ A oni razvrgavaju brakove po javnom i privatnom pravu svoje crkve. Isus kaže: „Tko otpusti ženu svoju i oženi se s drugom, čini preljubu; i tko se oženi s otpuštenom, čini preljubu (Luk. 16, 18).“ A što čine oni i koji uskaču k njima?

Mi smo dosada čuli i vjerovali, da se kršćanstvo temelji na istini. A eto novi apostoli uče, da se temelji na ljubavi. Moguće da to vrijedi za neke. No na kojoj ljubavi? ... Za nas je naime kršćanska ljubav plod kršćanske istine.

Za nas je dosad bila razlika između građanske i vjerske trpeljivosti. Za njih toga nema. Od početka Crkve su katolici živjeli skupa s inovjericima, pače se i ženili s njima, ali u vjeri nije bilo popuštanja. Pak jer je i nauk o životu po smrti kod katolika drugovačiji, od početka isus se napose i pokapali, po načelu: „S kojima se nijesmo slagali živi, da ne budemo skupa ni mrtvi“. Za njih jedna i druga vjera je isto, a do spomenute odredbe glede ukopa rekao bih ne drže ništa, nego zamjeraju katolicima. Poput sebi sličnih i oni se pozivaju na sv. Pismo, tumačeći ga na svoju. Sablažnjuju se zbog riječi „budala“. No ne paze, zašto i u kome smislu i o kome je rekao Gospodin riječi osude. A ipak je isti Gospodin rabio riječi „licu mjereci, obijeljeni grobovi, zmijska legla“ a jednom učeniku reče: „Odlazi od mene, sotonno!“

Nije li sv. Pavao rekao, da onoga, koji ne sluša Crkve, treba držati za neznabosca i javnoga grješnika, te ga niti pozdraviti, kad ti dođe u kuću, kako kaže Apostol ljubavi sv. Ivan (II 10), jer tko ga pozdravlja, prima dio u njegovim zlim djelima?

Valjda su svi ovi izrazi oštrij od riječi „budala“, kojom se hoće da kaže, da pisac ne zna ono, što govori.

S takvim protivnicima uzalud je gubiti vrijeme, jer ti izvrću riječi i najtvrdere dokaze, i još te vrijeđaju po onoj narodnoj: „Tko istinu gudi, gudaćom ga po prstima biju“. Zato ćemo se držati našega pravca: istinu učiti i tumačiti, laž suzbijati i raskrinkavati, a ne voditi uzaludne prepirke.

Izvinite, a bit ćemo Vam harni na svakom bratskom savjetu za dobro katoličke vjere i našega puka.

Uredništvo

Tko je katolik ?

Katolik je grčka riječ, a znači „općenit“. Vjera, objavljena od Gospodina Isukrsta, namijenjena je sve m u svijetu. Zato je jedino vjera, koju ispovijeda i širi Crkva, od Isukrsta osnovana, vjera katolička i Crkva katolička. Iz toga jasno slijedi, da nijedna narodna crkva nije i ne može da bude katolička. Crkva pak katolička je ona, kojoj je na glavi sv. Petar i njegovi nasljednici — Pape. No jer je Papa rimski biskup i njegova stolica je u Rimu, zato se zove rimokatolička, pak se tom riječju izrazuju 2 pojma, da je ona Crkva katolička, dakle prava, i da je prava Crkva ona, kojoj je rimski Papa na čelu.

Prema tome katolik i podložnik Papin je jedno te isto, kao što je jedno te isto antikatolik i antipapist. Grko-katolik naznačuje samo razliku obreda, a staro-katolik naznačuje one, koji se odijeliše od katoličke Crkve i od oćinske vlasti Papine.

Zato je neistina i nepravica, koja se ne bi smjela dopustiti, kad se starokatolički biskup potpisuje kao „katolički“ biskup. To bi značilo, da je on jednak blagopokojnomu svete uspomene splitskom biskupu Marku Kalogjeri, koji je na vatikanskom saboru glasovao za proglašenje istine o nepogrješivosti Papinoj, koju njegov sinovac niječe.

Neshodna i nerazborita manjkavost

Kolikogod se natezali komunisti, socijalisti, framasuni i liberalci svake ruke, da izguraju vjeronauk iz škole, ipak se on vraća u školu. Razboriti ljudi uviđaju, da je glavna poluga pravog uzgoja vjera. Treba dakle da mladež uči vjeronauk. Italija ga je uvela, a i u drugim državama se ide za tim. U našoj državi kušalo se, da ga se istisne iz škole. No Bogu hvala razbor je prevladao i vjeronauk je ostao u školi u prijašnjim granicama.

Prema tome je vjeroučitelj suuzgojitelj, a mi kažemo glavni uzgojitelj. On treba da uzgaja savjest budućega građanina, da uzgoji vjernika dotične vjere. U tu svrhu on treba ne samo da predaje vjerske istine, nego da nadzire vršenje vjerskih dužnosti, da pazi, da se ne uvuče u školu, u uzgoj što protivna vjeri i

savjesti bilo s koje strane. *Svaka vjeroispovijest* treba da ima za to neko jamstvo. No svjetovnjaci redovito malo poznaju vjerski nauk i propise, pače su neki skroz nehajni, a neki i protivni stanovitoj ili svakoj vjeri. Takvih *nekih* ima svagdje, u školskim mjesnim, sreskim, banovinskim vijećima, koji ili ne će znati ili ne će mariti za sve ono, što spada na vjeru, to jest na *glavni* uzgojni čimbenik.

Što je dakle naravnije, shodnije i razumnije, nego da u svim spomenutim zborovima bude i predstavnik vjere? To je prije i bilo, te su po pravu župnici bili članovi mjesnoga vijeća, a u kotarskom i pokrajinskom vijeću bio je određen zastupnik Crkve. Donapokon i u ministarstvu bogoštovlja i prosvjete bio je crkveni referent.

Na ovaj bi način svaka vjeroispovijest imala svoga predstavnika i čuvara svoga stanovišta, te po njemu neko jamstvo, da se ne će odobravati tekstovi, izdavati naredbe, krojiti zakoni proti stanovištu dotične vjeroispovijedi. Tako bi se izbjeglo mnogim trzavicama, nezadovoljstvu, prosvjedima i mijenjanju naredaba i zakona.

Ovu manjkavost trebalo bi ukloniti radi reda, razborite uprave i pravedne shodnosti!

Katolička društva u Čehoslovačkoj

U današnjoj bujici pokvarenosti i društvene razvratnosti snaga stoji u udruživanju, jer se pojedinac ne može da obrani od napadaja, teško odoli napastima i zavadanju te lako podlegne obziru ljudskom. Zato sv. Otac, Papa Katoličke Akcije, živo preporuča udruživanje, a katolici ga slušaju.

Čehoslovačka je bez dvojbe danas među najliberalnijim državama. I baš valjda zato u njoj je vrlo dobro razvijena organizacija, da se katolici mogu uspješno opirati razvratnim strujama i načelima na svakom polju. Nas osobito zanimaju omladinske organizacije.

Katolička češka omladina organizovana je u 2 saveza, češki i moravki. Češki savez broji 13 hiljada članova sa 54 okružja i 435 društava, a moravski ima 15 hiljada članova. Slovačka mladež je sva u „Orlu“ ili u „Društvima katoličke omladine“.

Osim toga imade katoličkih radničkih stručnih organizacija, također u 2 saveza, od kojih jedan ima 52,408

članova, a drugi 31 hiljadu članova. Slovački radnici imaju posebnu organizaciju sa 14,222 člana.

Njemačko katoličko radništvo ima svoju organizaciju.

Naravno je, da sve ove organizacije imaju više svojih glasila i novina. A gdje smo mi?

Priznanje katolicima

U Francuskoj su se zadnjih dana dogodile neke promjene u najvišim službama vojske.

Framasunska loža nastoji, da svagdje protura svoje ljude, makar i nesposobne, ali neka su framasuni. To se događalo za vrijeme, kad je vlada progonila Crkvu. Za svjetskoga rata, kad je bila najveća potreba, vlade su bile prisiljene, da pozovu na najvažnije službe samo odlične katolike, tako da su najodličniji junaci i vojskovođe bili katolici.

Kad je svršio rat framasuni su kušali, da bi opet proturali svoje ljude, ali nijesu uspjeli. Francuski generalitet je danas skoro isključivo katolički, kao i najviše poglavice vojske.

Svaštice

Utješljive pojave

Princ Aleksandar Volkonski, nekadašnji pobočnik ruskoga cara Nikole II., obratio se na katoličku vjeru, stupio je u sjemenište i postao svećenikom. — Aleksandar Erveinov, prvi tajnik ruskoga poslanstva u Kvirinalu, zaređen je za katoličkoga svećenika. — Dva unuka Tolstojeva nalaze se već u samostanu. — Matematičar svjetskoga glasa Vitaker, bivši predsjednik udruženja matematičara i astronoma u Irskoj, a sada predsjednik društva matematičara u Londonu, postao je katolik.

8000 i 1500

Ovo su dvije brojke, koje mnogo znače. Lani su se održale dvije izložbe u Veneciji. Prva je bila moderna, nećudoredna. Nju je osudio kardinal-patrijarka grada. Druga je prikazivala slike iz XVII. vijeka. U izvještaju predsjednika tih međunarodnih izložbi piše, da je pohodilo ovu zadnju izložbu dnevno 8000 ljudi, između kojih i sam kardinal, dok onu nećudorednu samo 1500. To je opet dokaz, kako i sami posjetioци vole lijepu umjetnost više nego li svjetovarsku golotinju. Ekonomski će gubitak naučiti priređivače, da budu oprezniji u onome, što izlažu. Tako bismo i mi morali odbaciti od sebe sve novine i listove, koji svojim golotinjama sablažnjuju mladež i sramote naš narod.

Porast katolicizma u Čehoslovačkoj

Katolici su u čehoslovačkoj republici brojčano i razmjerno ojačali prema g. 1921. Tako pretežno husitska Češka pokazuje najmanji porast od 6.4 posto, više katolička Moravska već 6.8 posto, a Slovačka i Podkarpatska Rusija, gdje je katolički vjerski duh vrlo živ, čak 11.1 posto, odnosno 19.9 posto. Iz toga se može zaključiti, da se i u čehoslovačkoj republici opadanje vjerskoga života pokazuje štetnim za porast pučanstva, dok naprotiv jačanje katoličke svijesti donosi sobom i jačanje broja pučanstva i po tome i podloge države. Veseljem konstatiramo, da se i praški katolički dnevnik „Čeh“ lijepo širi, te je povećao svoj format. A kako mi Hrvati katolici pomažemo svoju štampu?

Protiv konkubinata

Dunavska banska uprava izdala je naredbu, da u roku od tri mjeseca imaju da sklope brak sve one osobe, koje sada na teritoriju ove banovine žive u konkubinatu (suložništvu). U slučaju, da konkubinari sadašnji odnos u tom roku ne izmijene sa bračnom vezom ili pak divlji brak ne razriješe, postupat će se strogo na taj način, što će se konkubina smatrati nepoštenom ženom i potjerati u mjesto zavičajnosti, odnosno kažnjavati. Već je na teritoriju dunavske banovine počelo popisivanje divljih brakova. U samom Novom Sadu ima oko 300 divljih bračnih odnosa. A kako je s tim kod nas?

Katolici, širite „KATOLIK“!

Iz katoličkoga Šibenika

GODIŠNJICA POSVEĆENJA PREUZV. BISKUPA. U četvrtak 26. t. mj. navršilo se 9 godina, da je preuzv. g. dr Jerolim Mileta posvećen za šibenskoga biskupa. U katedrali sv. Jakova bila je toga dana svečana sv. Misa, kojoj je prisustvovao i preuzv. g. biskup.

KAO DA NIJE KORIZMENO VRIJEME, u našem se gradu pleše. Neka naša društva te svoje plesne vjeučiće i čajanke s plesom čak najavljuju javnim oglasima. Tako osim sokolskoga društva i muzičko društvo „Kolo“ u tome ne zaostaje. Pače čini se, kao da mu je to glavna svrha, da našu mladež plesom okuplja i zabavlja. Zar zbilja nema drugoga načina, da se kulturno radi među mladeži nego priredivanjem plesova i plesnih vjenčica? Ili i ovdje novac igra glavnu ulogu? Kao katolici i kao čuvari morala i moralnoga odgoja naše mladosti to najoštrije osuđujemo i tražimo, da se barem u ovo korizmeno doba prestane s plesom, tim prije, kad ima i drugih dopuštenih zabava. — Kako vidimo, i „Jadranska Straža“ je za 28. t. mj. najavila svoju čajanku s plesom. Žaloso! Onda će se ova naša društva čuditi, zašto svjesni katolici ne mogu da budu njihovi članovi i svojim novcem podupiru ovakav „nacionalni“ i „kulturni“ rad!

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA. U nedjelju 1. III. t. g. je druga korizmena nedjelja. Sv. Pavao u današnjoj poslanici traži od nas uzdržljivost, čednost i sv. čistoću. A u evanđelju gledamo nagradu čistoga života: Preobraženje. Kako je lijep čist naraštaj u sjajnosti svojih!

KORIZMENA PROPOVJEDNIK. Vič. o. dr Karlo Balić, ovogodišnji korizmeni propovjednik, veoma se svidio mnogobrojnom slušateljstvu, koje ga je s naročitom pažnjom slušalo. No i njega nije poštedjela gripa te sada mora da leži u postelji. Dok ozdravi, zamjenjuje ga mp. o. dr Petar Grabić, provincijal, koji je poznat kao vrsni propovjednik.

ČUDNI LJUDI! U zadnjem broju osudili smo sokolsko društvo, što je na čistu srijedu priredilo plesni vjenčič istodobno, dok se u katedrali držala prva korizmena propovijed. Čuje-

mo, da su se ljudi od vodstva silno radi toga uzrujali i na nas jako rasrdili. Tim prije smo očekivali, da se to više ne će opetovati. Međutim na našu veliku žalost doznajemo, da se i prve korizmene nedjelje u sokolskoj dvorani opet plesalo. Ne razumijemo, zašto se onda na nas srde i traže, da se protiv nas postupi. Valjda zato, što je to „nacionalni“ rad, a mi smo „antinacionalni“ i „protivdržavni“, što se usuđujemo, da to osuđujemo. Međutim svoje čitaoce upozorujemo, da pomnjivo pročitaju i prouče naš današnji uvodnik.

RED KORIZMENIH POBOŽNOSTI: Svake nedjelje u 11¹/₄ sati ujutro u katedrali korizmena propovijed, a uvečer u 6 sati ruzarij i blagoslov; u Novoj crkvi u 3¹/₂ sata popodne Put križa. Svakog ponečeljka u 5 sati popodne pjevana pavečernja i blagoslov u župskoj crkvi sv. Križa u Docu. Svakoga u torka u 4 sata popodne pjevana pavečernja i blagoslov u crkvi sv. Ivana. Svake srijede u 4¹/₂ sata popodne pjevana pavečernja i blagoslov u crkvi sv. Duha. Svake srijede i petka u 7 sati uvečer ruzarij, korizmena propovijed i blagoslov u katedrali. Svakoga četvrtka u 6 sati popodne pjevana pavečernja, korizmena propovijed i blagoslov u župskoj varoškoj crkvi. Svake subote u 5¹/₂ sati navečer pjevana pavečernja i blagoslov u Novoj crkvi.

SVE KRIŽARICE u nedjelju 1. III. t. g. imaju zajedničku sv. pričest u 7 sati ujutro u crkvi sv. Ivana.

PLEMENITI DAROVI „UBOŠKOM DOMU“ kroz drugu polovicu prosinca 1930.: Da počaste uspomenu pk. dra B. Kurajica: Liječnici i činovnici Bolnice Din 1.340; Marica ud. Juras: Rora Din 50; dr J. Jurin i Ante Blažević po Din 30; J. Matačić i M. Jakovljević po Din 20. Da počasti uspomenu pk. A. Zafranović: Dr J. Jurin Din 30. Da počasti uspomenu pk. V. Matačić: Battigelli L. Din 20. Da počasti uspomenu pk. M. Mikulandra: Battigelli L. Din 20. časte uspomenu pk. N. Friganović: Dr H. Meixner Din 50, Stij. Marković Din 20. Da počasti uspomenu pk. Strmić: Dr J. Pasini Din 50. Da počaste uspomenu pk. M. Gazzari: Dr H. Meixner i dr J. Pasini po Din 50. Nar. Ženska Zadruga Din 300. — Uprava „Uboškoga Doma svima ovima harno zahvaljuje, a zaklonjenici iskazuju svoju harnost svagdanjom molitvom za svoje dobroćince.

„KATOLIK“ izlazi svaki tjedan. — Pretplata godišnje Din 30 — Za inozemstvo dvostruko — Oglasi po naročitoj tarifi. — Vlasnik i odgovorni urednik: sveć. JOSO FELICINOVIC, šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništva i uprave: šibenik, Pošt. pretinao 17. — štampa: Pučka Tiskara, braća Matačić pk. Petra, predstavnik Vjek. Matačić